

BACTERIEVUUR

een plaag van tuin tot fruit

Bacterievuur - of in de volksmond perenvuur - is een plantenziekte die zonder tijdig optreden grote gevolgen kan hebben voor de Limburgse fruitteelt. Indien een boomgaard wordt aangetast, dreigt een economisch verlies voor de professionele fruitteelt. Omdat de ziekte kan overleven op een grote diversiteit aan roosachtigen, zijn er in heel veel particuliere siertuinen waardplanten voor bacterievuur aanwezig en is het herkennen van symptomen eveneens van belang voor de boomkwekerij- en sierteeltsector.

Het is van groot belang bacterievuur tijdig vast te stellen en te bestrijden. Met deze campagne willen wij – van boomgaard tot siertuin - sterk inzetten op informeren en sensibiliseren zodat de uiterlijke kenmerken van een infectie snel kunnen worden vastgesteld. Omdat bestrijding van bacterievuur niet enkel een zaak is van de fruitsector, maar ook van de boomkwekerijen, de sierteelt en zelfs van elke Limburger, willen we vanuit het provinciale beleid invulling geven aan een gezamenlijke waakzaamheid.

Wij zijn ervan overtuigd dat een gedegen kennis van symptomen en beheersing een significante bijdrage zal leveren aan het terugdringen van bacterievuur in Limburg.

Inge Moors
gedeputeerde van Landbouw en Platteland

MELDPUNT

Bij twijfel of verdachte waarnemingen, aarzel niet om contact op te nemen met het meldpunt van het **Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen** (FAVV - info.LIM@favv.be) ofwel het **Proefcentrum Fruitteelt** (pcfruit@pcfruit.be).

Deze dienstverlening is gratis.

Nadat je bacterievuur gemeld hebt bij het FAVV, komt er een deskundige langs om een staal te nemen en verdere richtlijnen te geven voor het bestrijden van de infectie.

Wat is bacterievuur?

De naam bacterievuur of perenvuur spreekt voor zich:

- ze wordt veroorzaakt door een bacterie (*Erwinia amylovora*)
- ze verspreidt zich razendsnel en het lijkt alsof alles door vuur verschroeid werd: typisch is het bruinzwart verkleuren, verdorren en verschrompelen van de bloesems, bladeren, twijgen en de vruchten
- perenbomen zijn het gevoeligst voor deze ziekte, vandaar ook de naam perenvuur, maar ook appelbomen, kweeper en mispel kunnen geïnfecteerd worden
- **bacterievuur is NIET SCHADELIJK voor mens & dier, het is een plantenziekte**
- **houd bacterievuur in het oog!** In geen tijd verspreidt deze ziekte zich en kan het andere planten in uw tuin of bij uw buur aantasten.

Waarom herken je bacterievuur?

VOORJAAR

De bloesems **verwelken, verschrompelen en verdorren**. Ziek twijgweefsel is eerst waterachtig en voelt kleverig aan. Jonge vruchtjes verkleuren zwart en verdrogen. Nadien zijn het de bladeren die verwelken, vaalgroen en later roodbruin tot zwart verkleuren en slap aan de twijgen hangen. De top van de zieke twijg krult om en verdort. Er kunnen **witte tot geelwitte slijmdruppels** verschijnen op de zieke delen.

NAJAAR

Het zieke schorsweefsel van de grotere takken en de stam verkleuren tot donkerpaars, het onderliggend weefsel verkleurt roodbruin tot oranje, nadien hangen verdroogde bladeren en vruchtjes aan de verdorde twijgen. Op de grotere takken en stam zijn overwinteringskankers zichtbaar.

Hoe bestrijden?

CONTROLEER regelmatig waardplanten op infecties, vooral in de periode van begin april tot eind augustus. (waardplant = plant waarop de ziekte kan groeien en vermeerderen)

ONDERHOUD waardplanten door ze regelmatig te snoeien. Volgens KB 23.06.2008 is het verplicht om meidoornhagen jaarlijks te scherpen tussen 1 november en 1 maart.

BESTRIJD elke ziektehaard door terug te snoeien tot minstens 50 cm onder de laagste infectieplaats of zet af tot tegen de grond.

ONTSMET snoeimateriaal regelmatig d.m.v. javel of Dettol (max. verdunning 1/10). Snoeiwerkzaamheden in de zomer geven een groter risico!

VERWIJDER elke bacterievuurinfectie tot 50 cm in het gezonde weefsel en verwijder snoeiafval snel. Verbranden is hierbij de beste methode. Indien verbranden echt niet kan, in een gesloten zak afvoeren bij het restafval.

Nuttige contacten

Algemene info

provincie Limburg
Dienst Landbouw en Platteland
Universiteitslaan 1 – 3500 Hasselt
tel. 011 23 74 38
landbouwenplatteland@limburg.be
www.limburg.be/bacterievuur

Proefcentrum Fruitteelt (pcfruit vzw)
Fruittuinweg 1 – 3800 Sint-Truiden
tel. 011 69 70 80
pcfruit@pcfruit.be – www.pcfruit.be

Vlaamse Landmaatschappij (VLM)
Koningin Astridlaan 50 – 3500 Hasselt
tel. 011 29 87 00
info@vlm.be – www.vlm.be

Centrum Duurzaam Groen
Industrieterrein Genk-Zuid zone 9
Troisdorflaan 19 – 3600 Genk
tel. 089 44 90 25
info@centrumduurzaamgroen.be
www.centrumduurzaamgroen.be

Nationale Boomgaardenstichting
Leopold III-sstraat 8 – 3724 Vliermaal
tel. 012 39 11 88
info@boomgaardenstichting.be
www.boomgaardenstichting.be

Jouw gemeentelijke milieudienst

Meldpunt

Federaal Agentschap Veiligheid
Voedselketen (FAVV) – PCE Limburg
Kempische Steenweg 297/b4
3500 Hasselt
tel. 011 26 39 84
info.LIM@favv.be – www.favv.be

Info over hagen, houtkanten, hoogstamboomgaarden

Regionaal Landschap
Haspengouw en Voeren
Daaleindestraat 2 – 3720 Kortesseem
tel. 011 31 38 98
info@rlh.be – www.rlh.be

Regionaal Landschap
Kempen en Maasland
Winterslagstraat 87 – 3600 Genk
tel. 089 65 56 65
info@rlkm.be – www.rlkm.be

Regionaal Landschap Lage Kempen
Grote Baan 176
3530 Houthalen-Helchteren
tel. 011 78 52 59
info@rllk.be – www.rllk.be

**Informeer of je in aanmerking
komt voor de hagendorser via
hagendorser@telenet.be**

VOORNAAMSTE GEVOELIGE SOORTEN VOOR BACTERIEVUUR

Openbaar groen en tuinen

Cotoneaster (dwergmispel)

Alternatieven: Corylopsis (schijnhazelaar), Aronia arbutifolia (appelbes), Cornus sanguinea (rode kornoelje), Euonymus europeus (kardinaalsmuts), Ligustrum vulgare, Syringa vulgaris, Hamamelis mollis (toverhazelaar), Viburnum opulus (Gelderse roos), Cornus mas (gele kornoelje)

Pyracantha (vuurdoorn)

Chaenomeles (Japanse sierkwee)

Ilex aquifolium (hulst) i.p.v. Photinia, Symphoricarpos albus, Lonicera (kamperfoelie), Jasminium nudiflorum (winterjasmijn) i.p.v. Pyracantha

Photinia davidiana (glansmispel)

Boomgaarden/Fruitsoorten

Malus (appel)

Advies: kies een weinig gevoelig appelras
vb. schone van boskoop.

Pyrus (peer)

Advies: kies een weinig gevoelig perenras
vb. dubbele filip.

Mespilus (mispel)

Cydonia (kweepeer)

Landschap

Crataegus (meidoorn) **Advies:** regulier onderhoud door het scheren van meidoornhagen is verplicht tussen 1 november en 1 maart (KB 2008-06-23). Er zijn tegenwoordig ook al resistente meidoornsoorten beschikbaar. **Alternatieven: niet-gedoornde hagen:** Acer campestre (veldesdoorn), Cornus mas (gele kornoelje), Carpinus betulus (haagbeuk), ... **gedoornde hagen:** Prunus spinosa (sleedoorn), Rhamnus cathartica (wegedoorn), ...

Sorbus (lijsterbes)

Alternatieven: Acer campestre (veldesdoorn) - Prunus padus (inlandse vogelkers)

Amelanchier (krentenboompje)

Alternatieven: Corylus avellana (gewone hazelaar) - Viburnum opulus (Gelderse roos)